

Cirkulärnr: 1994:202
Diariernr: 1994:2834
Handläggare: Irene Lindström
Avdsek: Plan
Datum: 1994-11-15
Mottagare: Kommunstyrelse, Byggnadsnämnd, Fastighetsnämnd
och Miljö- och hälsoskyddsnämnd
Rubrik: Vissa ekonomisk-politiska åtgärder inom bostads- och
miljöområdena

Handläggare:
Irene Lindström

1994-11-15

Kommunstyrelse
Byggnadsnämnd
Fastighetsnämnd
Miljö- och hälsoskyddsnämnd

Vissa ekonomisk-politiska åtgärder inom bostads- och miljöområdena

Regeringen har i propositionen 1994/95:25 om den ekonomiska politikens inriktning de närmaste åren föreslagit ett sparpaket med en minskning av den totala stadsbudgeten för 1994/95 med 29,8 miljarder kronor. Inom bostads- och miljöområdena föreslås följande.

- Den tidigare beslutade extra neddragningen av räntebidragen för bostäder för åren 1995-1996 kommer inte att genomföras
- Fastighetsskatten höjs med 0,2 procentenheter fr o m beskattningsåret 1996
- Ett investeringsstöd i form av ett direktavdrag införs för ny-, om- och tillbyggnad av andra hus än bostadshus i näringslivet
- Höjt bostadstillägg för pensionärer gäller fr o m 1 januari 1995
- Bostadsinvesteringar för reparation, om- och tillbyggnad
- Bidrag till miljöinvesteringar i form av
 - Stöd för utbyggnad av fjärrvärmenät
 - Bidrag till investeringar som motverkar trafikbuller
 - Stöd till åtgärder inom VA-sektorn inkl ledningsnät
 - Upprustning av naturvårdsområden
- ALU-verksamheten bör från årsskiftet 1994/95 inriktas i första hand mot miljö- och kulturverksamheter i vid mening.

Räntebidrag och höjd fastighetsskatt

Regeringen har föreslagit följande: "Den 1993 beslutade extra höjningen av den garanterade räntan 1995 och 1996 avseende räntebidrag för nybyggnad, ombyggnad, energibesparande åtgärder eller förvärv av bostäder enligt 1992 års och äldre regler genomförs inte. Den budgetförstärkning om 2,5 miljarder kr som beslutet skulle medföra görs istället genom en höjning av fastighetsskatten för småhus och hyreshusenhet till den del den avser värderingsenhet för bostäder samt tillhörande mark. Skatten höjs från 1,5 till 1,7 % fr o m beskattningsåret 1996."

Bakgrunden till förslaget är att riksdagen 1993 beslöt om vissa höjningar 1994-96 av de sk garanterade räntenivåerna i det statliga systemet för räntesubventioner vid ny- och ombyggnad av bostadshus. Utgångspunkten för beslutet var att de statliga bostadssubventionerna skulle minska med 3 miljarder som ett led i arbetet med att sanera statens finanser. Utgiftsminskningen var fördelad på 3 år med 0,5 miljarder 1994, 1 miljard 1995 och 1,5 miljarder 1996.

Regeringen framhåller i propositionen att det tidigare förslaget i huvudsak belastar endast bostäder med räntesubventioner, d v s i allt väsentligt bostäder som byggts eller byggts om under 1980-talet och de första åren på 1990-talet. Beslutet berör därmed de bostäder i bostadsbeståndet som redan i utgångsläget har de högsta kapitalkostnaderna. I det ränteläge som nu råder riskerar beslutet att leda till ett stort antal konkurser. Den nödvändiga budgetförstärkningen bör därför enligt förslaget ske på ett sådant sätt att det belastar hela bostadsbeståndet.

Regeringen förordar således att den tidigare beslutade extra höjningen 1995 och 1996 av de garanterade räntenivåerna i det statliga systemet för räntesubventioner enligt 1992 års och äldre räntebidragsregler inte genomförs.

Den budgetförstärkning som höjningen av de garanterade räntorna skulle medföra föreslås nu i stället ske genom en höjning av den statliga fastighetsskatten. Enligt förslaget sker en höjning med 0,2 procentenheter fr o m beskattningsåret 1996 (d v s 1997 års taxering).

Direktavdrag för byggnadsinvesteringar

Den möjlighet till extra stimulansbidrag som erbjuds i propositionen avser enbart sådana fastighetsägare som är skattskyldiga till inkomstskatt. Avdraget kan således bara bli aktuellt för kommunala företag. Direktavdrag kan göras med i princip 50 % av utgifterna för ny-, till- och ombyggnad under november 1994 till maj 1996. Stimulansbidraget medges ej för bostäder. Dessutom medges inte avdrag när investering utförs på byggnader och markanläggningar som till huvudsaklig del (skattemässigt definierat till 75 %) innehåller bostäder. Vissa spärar finns i regelverket som medför att det i alla situationer inte går att utnyttja fullt ut.

Höjt bostadstillägg för pensionärer

Regeringen föreslår en förbättring av det särskilda bostadstillägget för pensionärer. Särskilt bostadstillägg ska betalas ut om pensionärens inkomster – efter det att en skälig bostadskostnad är betald – understiger 122 % av basbeloppet för ogift pensionär och 202 % för gift pensionär. De nya reglerna ska gälla fr o m den 1 januari 1995.

Som utgångspunkt för vad som ska anses vara en skälig bostadskostnad och en skälig levnadsnivå används Socialstyrelsens normer för socialbidrag. Socialstyrelsens norm för skälig levnadsnivå är för närvarande 116 % av basbeloppet för en ogift pensionär, vilket innebär 3 403 kr per månad. Vilken bostadskostnad som kan anses som skälig är beroende av kommunens storlek och varierar för år 1994 mellan 4 250 och 5 375 kr per månad.

Nya investeringsbidrag

Propositionen innehåller satsningar för att få ner arbetslösheten, bl a i form av investeringsbidrag. Investeringsbidrag föreslås för bostäder, miljö-satsningar, skolor och andra offentliga lokaler samt icke statliga kulturlokaler/byggnadsvård. Eftersom investeringsbidragen är en del i regeringens arbetsmarknadspolitik, läggs ansvaret för handläggningen på Arbetsmarknadsdepartementet. När det gäller åtgärder inom bostads- och miljöområdena föreslås följande.

Förslag till nya bostadsinvesteringar

Inom bostadsområdet föreslås en extra subvention om 15 % för reparations-, om- och tillbyggnad avseende bostäder inklusive tillgänglighetsskapande åtgärder. Kostnaden för subventionen beräknas till ca 1,5 miljarder kr. Vidare föreslås ett investeringsbidrag för att förbättra inomhusklimatet. Slutligen föreslås 100 Mkr användas till ombyggnadsbidrag på 20 % för särskilda boendeformer för äldre och för personer med fysiska och psykiska funktionshinder.

Bidrag till miljöinvesteringar

Stöd föreslås för utbyggnad av fjärrvärmenät med 100 Mkr för bidrag på 15 %. Bidrag till kommuner på 50 Mkr för investeringar som motverkar trafikbuller beräknas med ett bidrag på 25 % leda till investeringar på sammanlagt 200 Mkr. Dessutom föreslår regeringen att 100 Mkr lämnas som stöd till VA-sektorn inkl ledningsnät. Bidrag lämnas med 15 %. Vidare föreslås 75 Mkr i bidrag för upprustning av naturvårdsområden och 75 Mkr för efterbehandling av gamla industriområden.

I propositionen framhålls också att regeringen avser att inleda en försöksverksamhet med investeringsbidrag till sådana investeringar inom näringsliv och kommuner som syftar till att främja en omställning i ekologiskt hållbar riktning. Regeringen återkommer med förslag till riktlinjer för denna försöksverksamhet i budgetpropositionen.

ALU inriktas i första hand mot miljö- och kulturverksamheter

Regeringen föreslår att ALU-verksamheten minskar i omfattning från 1 januari 1995. ALU-projekten ska i fortsättningen i första hand inriktas på miljö- och kulturverksamheter. I propositionen sägs att det finns ett stort behov i samhället att öka insatserna för att förbättra miljön och öka medvetenheten om miljöproblem. Kultursatsningar kan stärka människors självförtroende och öka deras medvetenhet om olika samhällsproblem, som t ex miljöförstöring, rasism och mobbing.

Beslut i riksdagen

Riksdagen kommer enligt nu gällande planer att besluta om hela proposition 1994/95:25 den 20 december. Förslagen kommer att preciseras i förordningar som regeringen kommer att besluta om efter riksdagsbeslutet. Vi avser att sända ut ett nytt cirkulär när riksdagen har fattat beslut där vi mera detaljerat redogör för de regler som kommer att gälla.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av följande personer:

Beträffande neddragning av räntebidrag och höjd fastighetsskatt, Irene Lindström, tfn 08-772 43 69, betr. investeringsbidrag Ted Lindqvist, tfn 08-772 45 19 och AnnaCarin Grandin, tfn 08-772 45 16 samt betr. miljöområdet Per-Magnus Nilsson, tfn 08-772 42 93.

Fråga om direktavdrag för byggnadsinvesteringar liksom andra skattefrågor besvaras av förbundets skatteexperter Lars Björnsson, tfn 08-772 41 61 och Ronnie Petersson, tfn 08-772 42 47. Dessa frågor kommer dessutom att behandlas under de skattedagar som Kommunförbundet anordnar (information om dessa kursdagar lämnas av Kurs och konferenstjänst, tfn 08-772 41 20).

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Plan- och miljösektionen

Rolf A Karlson

Irene Lindström